

impersonal: «--- Dona Maria --- gran amor --- mostrà haver al Sr. Rey, car no solament li recordà continuament d'ell, mentre trigà per lonc temps subjugar --- lo regne de Sicília, e l'esperà mig viuda ---», BMetge (*Somni* III, NCI I, 146 10, Ri., 344.16); «Fugir, fugir! / --- / les dones totes / --- / per adalil, / pren Moysès: / no t recort res / de les carns cuytes, / cogombros, fruytes, / figues, magranes, / egipcianes: / terra lexada, / mas, trespasada / la Roja Mar / ---», JRoig (*Spill*, 12464); «Per grazons de marbre blanc / 10 ros en pujam a la sala / no m recorda que ves anc / tan graciosa èscala; / e dien que edificà-la / un mestre del rey Artús / ---», Turmeda (*Div Mall*, 18c, NCI x, 109 7).

Construcció que decau en l'ús popular, tot seguint 15 viva, fins ara. *no em recorda* sentia jo molt a l'àvia, no tant als meus pares, no gaire o gens als germans «Encara me recorda que en lo moment crític, en què se'ns tirava a sobre la columna ---», MrnVayreda (*Carlunada* VII, p 111), molt en l'ambient pagesívol de totes les comarques, des de l'Alt Vallès, cap al Nord: «ara m řa-kuárdel el nom que vostè em demanava» (savi ancià rústic), Castellterçol (1935); «sí, però no m řekórde com ne diuen» Lloberola de Biosca (1964), «mā řa-kórdá pas ku ř bíá ---» (< 'com hi 'via', 'com era'), a 25 l'Alt Conflent (Aiguatèbia, 1960) «No se me recorde per no me'n recordo» anotava Porcioles a la Vall d'Ager (*Notes Folk.*, 40). però és de tómer que el respectable notari barceloní hi barregi aquí, quant al se, una mica del que sentia a clients seus de llenguatge ja 30 baturro car som a 15 km de la frontera lingüística.

Del Pall superior no tinc nota d'aquesta construcció, sinó «no 'm řekórt com ne diuen» Farrera (o se com ne diuen, Esterri de Cardós, *no m'arrecord* 'no me'n recordo', 1933-34), que té aire de ser un cas de 35 conservació de la desinència arcaica de la 1.^a persona sense cap vocal (*EntreDL* II, 66, §§ 53, 53), però com que és dubtós no havent-n'hi altre cas, potser seria cosa de sospitar-hi el fruit d'un encreuament entre no 'm recorda i una frase com no que jo me'n record 40 'me'n recordi'. Cf. a la Vall de Barravés, BDC VI, 33, i variant suspecta de Griera, BDC VIII, 15, potser xipella.

Tirant cap endins d'Aragó: «el sé y no me recuerdo» Mont de Perarua, 1965; «no me alquérdo, no» 45 Echo, 1966; si bé allà més aviat se sent el vell *rememrar* < *remembrar* o el recent *me acuerdo*. A Monòver sembla que diuen «Totes es mares, mentre dansen es filles estan anujaes y'--- no decordan-se de quan eren joves ---» (*Canyissaes*, 17, cf. s. v. ENUIJAR): on no sé 50 si hi ha dissimilació de les vibrants, o contaminació d'algun parònim o sinònim.

Recordar(-se) regna avui sense rivals en la llengua comuna i literària després del naufragi de *remembrar* (MEMBRAR), tant en la construcció causativa com en 55 la de 'conservar memòria (de ---)': «CHOR DE GOGES· Anem's-en, Flordeneu --- / Dexem aquesta cima sobirana, / y en alguna illa de la mar llunyana, / tot recordant la terra catalana, / anem's-en a morir»; «Gentil meu, jo què 't daré / --- / Companyes, mentres 60

me'n vaig / --- / de mon regne, que és lo seu, / recordau-li alguna història / parlau-li del Pirineu, / que és lo trono de ma glòria», *Camgó* XII, 27b; VII, 6b

DERIV · *Record* [potser Aversó, amb rims en ó 1606, 19, 1366 3; Ausiàs; i sovint en JoMartorell, supra; i:] «La Princesa no era tornada en son recort, que tres hores estigué sens *recordar-se*», «tres hores estigué sens *recort*», Ag III, 95, 113D Abans només s'usaven els sinònims següents 2

Recordació [1378; carta reial del temps del Cerimoniós, DAg]; «una assenyalada obra, de *recordació* digna, que ha feta --- la reina ---», BMetge (*Somni* IV, NCI, 147 23). *Recordador Recordament* [Eiximenis, DAg]. *Recordança* [Aversó, 64 32; JnEsteve, DAg]; molt propi del cançoner. «una caps de plata --- que la fassin a mans - del Pare Rafel del Carme: / ell era 'l meu confessor, - la tindrà per *recordansa*», mots finals de l'heroi (*Bac de Roda*, MilàF, *Romillo*, 82 32); «li dóna un pom de clavells, a modo de *recordança*» (id, ed 1853, i var. en l'altra, 338), *recordància* ant. *Recordant Recordatu Recordatori*

Acordar ocasionalment, en cat ant, amb el sentit de 'recordar, remembrar' (DCECH/DECH): «—E řés verdat que axí fos, que no ns *acorda*?—. E yo li dix: —Pare sant, açò és notory --- E él respòs: —No ns *menbrava*», doc. cancelleresc de 1323 (Finke, *Acta Ar* II, 585), avui se sent a l'Alta Ribagorça «no m'akórdo com ne diuen», Soperuny (1957, muntanyenc de llenguatge molt pur)

Aprofitem l'ocasió de suplementar les dades que he donat a COR sobre l'ús d'*acordar-se* per 'posar-se d'acord, fer consell', i qüestions afins: «trobam Aragó e Cathalunya torbats, que los uns venien contra los altres, e no s'*acordaven* en neguna re», «e quant Nós hoim esta paraula, no ns volguem *acordar* ab negú, per ço que ço que Nós havíem en cor de fer, d'èls no ns ho aconsellaria la major partida»; «sobre aquestes paraules que foren tractades e *acordades* ---», Jaume I (Ag, 79, 460, 7). Tr. 'reclutar' c. 1400: «fo posada taula de *acordar* a cinc galees grosses» a 1395; «per *acordar* gents d'armes, balesters, mariners e galiots, per 10 galeres e 6 naus, posaren banderes e standarts per les plajes» a 1436 (*Ardits* I, 343). *Acord* 'lleure per a deliberació': «demanaren-los *acort*». 'Acord deliberat': «fo *acort* del Mestre e dels altres», Jaume I (Ag, 9, 21). *D'un acord* 'unànimement': «tots los grans senyors que allí eren, de un *acort* se levaren ---», «de un *acort* se levaren e supplicaren al Capità que volgués fer alguna gràcia al discret moro», JoMartorell (Ag. I, 50; II, 167).

1 Construcció ambigua, on *recort* es pot entendre com a 1.^a pers. del Subj Present, o bé com a 3.^a persona en construcció impersonal, com les del paràgraf següent. — 2 Del cat. *record* és duplicat el terme esportiu *řecord*, manllevat de l'anglès, on pròpiament significa 'enregistrament de fets', generalment fet en sèrie: terme administratiu, després usat en competicions etc. Es postverbal del verb *to record* 'anotar, registrar'.